

OKRESNÁ PROKURATÚRA MARTIN
Vajanského nám. 1, 036 80 Martin 1

Číslo: 1 Pv 413/20/5506-30
EEČ: 2-40-181-2023

Martin 06.03.2023

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 odsek 2 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Martin

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX

adresa na doručovanie písomností: XXXXX

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 odsek 2 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

od presne nezistenej doby najneskôr do 27.09.2020 v čase približne o 21:45 hod. v Martine na ulici Dúbravca na otoči autobusov v osobnom motorovom vozidle Volkswagen Golf, EVČ XXXXX, neoprávnene prechovával pre vlastnú potrebu 1 kus igelitového vrečka s obsahom zelenej sušenej rastliny, ktorá bola zaistená príslušníkmi KR PZ Žilina, Odbor poriadkovej polície, Pohotovostnej motorizovanej jednotky, ako stopa č. 1, pričom z obsahu znaleckého posudku Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru Slovenská Ľupča ČES:PPZ-KEÚ-SL-EXP-XXXXX vyplýva, že stopa č. 1 obsahovala rastlinný materiál, sušené konope so sumárnou hmotnosťou 2,019 g s obsahom tetrahydrokanabinolu s priemernou koncentráciou tetrahydrokanabinolu 13,6 % hmotnostných, pričom podľa

hmotnostného kritéria by bolo možné z uvedeného množstva 2,019 g rastlinného materiálu, ktorý vykazoval znaky typické pre rastliny rodu Cannabis pripraviť minimálne 5 jednotlivých dávok drogy, ktorá je spôsobilá po aplikovaní ovplyvniť psychiku človeka, pričom rastliny rodu Cannabis podliehajú ustanoveniam zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch, sú zaradené do I. skupiny omamných látok, tetrahydrokanabinol ako hlavná aktívna zložka konopy je zaradený do I. skupiny psychotropných látok

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Dňa 28.09.2020 bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stíhanie vo veci prečinu nedovolennej výroby, omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zákona.

Vyšetrovateľ OR PZ OKP Martin uznesením ČVS:ORPXXXXX-VYS-MT-2021 zo dňa 21.04.2021 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie XXXXX, nar. XXXXX, pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, ako je uvedený vo vyššie citovanom uznesení vyšetrovateľa PZ.

Po vykonaní všetkých potrebných úkonov za účelom objasnenia skutkového stavu veci, vyšetrovateľ PZ v rámci prípravného konania predložil spisový materiál na Okresnú prokuratúru Martin s návrhom na konečné rozhodnutie veci.

Obvinený po zákonom poučení uviedol, že využíva svoje právo nevypovedať, teda vo veci odmietol vypovedať.

Svedok XXXXX vo svojej výpovedi uviedol, že pracuje ako referent Pohotovostnej motorizovanej jednotky Krajského riaditeľstva policajného zboru v Žiline v Sučanoch, 2. čaty. V uvedenom dátume, dňa 27.9.2020, ako uviedol vyšetrovateľ slúžil nočnú službu spolu s npráp. XXXXX. Na detailnejšie veci si už odstupom času nepamätá, ale vie, že osobné motorové vozidlo striebornej farby bolo odstavené na točni autobusov MHD pri čerpacej stanici Shell v Martine, časť Košúty, pričom je tam dopravná značka zákaz státia okrem autobusov MHD. Na základe uvedeného chceli riešiť daný priestupok, pričom ako zastavili vedľa uvedeného vozidla, jedna z osôb, už si nepamätá presne ktorá, položila neznámy predmet na podlahu vozidla v interiéri. Po pristúpení k vozidlu začali komunikovať s posádkou, ktoré tvorili dve osoby mužského pohlavia, na mená si už nespomína. Osoby boli vyzvané o predloženie dokladu totožnosti podľa § 18 zákona číslo 171/1993 Z. z. a vodič aj v zmysle § 69 ods. 3 zákona číslo 8/2009 Z. z. k predloženiu dokladov na premávku a vedenie motorového vozidla. Komunikácia s osobami bola veľmi ťažká, odpovedali nesúvisle, následne boli osoby poučené v zmysle § 89a ods. 1 Tr. poriadku, že ten kto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie, je povinný ju na výzvu vydať policajtovi. Poučeniu porozumeli, už si presne nepamätá, kto čo dobrovoľne odovzdal, ale jedna z osôb dobrovoľne vydala vrecko s obsahom sušenej rastliny a druhá osoba uviedla, že v príručnej taške má tiež zelenú sušenú rastlinu. Nakoľko vzniklo podozrenie z trestného činu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok podľa § 171 Tr. zákona, na uvedené miesto bola stiahnutá

miestne a vecne príslušná hliadka, technik a bolo vyrozumené operačné stredisko. Po vykonaní potrebných úkonov na mieste boli obe osoby poučené, že budú v zmysle § 85 ods. 2 Tr. poriadku obmedzené na osobnej slobode, čas obmedzenia si už nespomína. Taktiež na mieste vyrozumeli služkonajúceho prokurátora. Osoby boli odovzdané poverenému príslušníkovi PZ k ďalšej realizácii. Svedok na otázky obhajcu uviedol, že zmeny správania nastali pri samotnej kontrole dokladov, nastala zmena správania u obidvoch.

Z obsahu znalecký posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru Slovenská Ľupča ČES:PPZ-KEÚ-SL-EXP-XXXXX, ktorý je obsahom vyšetrovacieho spisu ČVS:ORPXXXXX-VYS-MT-2021 vyplýva, že stopa č. 1 obsahovala rastlinný materiál so sumárnou hmotnosťou 2,019 g s obsahom tetrahydrokanabinolu s priemernou koncentráciou tetrahydrokanabinolu 13,6 % hmotnostných, pričom podľa hmotnostného kritéria by bolo možné z uvedeného množstva 2,019 g rastlinného materiálu, ktorý vykazoval znaky typické pre rastliny rodu Cannabis pripraviť minimálne 5 jednotlivých dávok drogy, ktorá je spôsobilá po aplikovaní ovplyvniť psychiku človeka, pričom rastliny rodu Cannabis podliehajú ustanoveniam zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch, sú zaradené do I. skupiny omamných látok, tetrahydrokanabinol ako hlavná aktívna zložka konopy je zaradený do I. skupiny psychotropných látok.

Obsahom vyšetrovacieho spisu ČVS:ORP-XXXXX-VYS-MT-2021 je taktiež zápisnica o vydaní veci zo dňa 27.09.2020, z ktorej vyplýva, že XXXXX, nar. XXXXX, bol podľa § 89 ods. 1 Tr. poriadku vyzvaný na vydanie 1 ks igelitové vrečko s obsahom neznámej zelenej sušenej rastliny po poučení, že ten kto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie, je povinný ju na vyzvanie predložiť a vydať policajtovi, ak ju treba na účely trestného konania zaistiť. Následne bol poučený aj o tom, že ako osoba podozrivá nie je povinný predkladať dôkazy a vypovedať o skutočnostiach, ktoré prípadne môžu svedčiť v jeho neprospech.

Z nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 561/2021-57 z 21.12.2021 z časti IV. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti, bod 26. až 29 citujem: „Sťažovateľ bol v súvislosti s nálezom dotazovaný (bez predchádzajúceho poučenia o zákaze sebaobviňovania) na to, že či je ochotný nález vydať, s čím súhlasil. Až následne, a teda až potom, ako sa rozhodol dobrovoľne vec vydať, bol pri podpisovaní zápisnice o vydaní veci poučený o svojich právach, teda aj o zákaze sebainkriminácie. Poučenie mu bolo dané aj pri obmedzení osobnej slobody v zmysle § 85 Tr. poriadku, keď mu bolo oznámené, že je podozrivý zo spáchania trestného činu. Zákaz sebaobviňovania je ústavný princíp vyplývajúci z čl. 47 ods. 1 ústavy. Obsahom zásady, podľa ktorej nikto nie je povinný obviňovať seba samého, je, že nikto nemôže byť nútený, aby obviňoval seba samého. Ani verejný záujem na odhaľovaní, stíhaní trestného činu a potrestaní páchatel'a nemôže ospravedlniť taký postup, ktorý zasahuje do samotnej podstaty práva obvineného na obhajobu vrátane práva nebyť nútený obviňovať sám seba (rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Heaney a McGuinness v. Írsko, sťažnosť č. 34720/97, Jalloh v. Nemecko, sťažnosť č. 54810/00 alebo Saunders v. Veľká Británia, sťažnosť č. 19187/91). Tak, ako ústavný súd poukázal už v uznesení o prijatí veci na ďalšie konanie v situácii, ak štáty Rady Európy pristúpia k invazívnym opatreniam typu domová prehliadka alebo zabavenie veci v záujme získania hmotného dôkazu, musia vo svojom právnom poriadku mať zavedené primerané, ale hlavne dostatočne záruky proti ich zneužití (Funke v.

Francúzsko, sťažnosť č. 10828/84). Zákaz sebaobviňovania má chrániť obvineného pred bezprávnym donucovaním zo strany štátnych orgánov, a tým prispievať k zaisteniu spravodlivého procesu (R 92/2015). Z toho dôvodu je dôležité, aby policajt predtým, ako vyzve osobu na vydanie veci, podľa § 89a Tr. poriadku túto osobu poučil o zákonnej možnosti neobviňovať sám seba a neprispievať k vlastnému sebaobvineniu z trestnej činnosti (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/11/2013). Postupom podľa § 89a Tr. poriadku bol policajt povinný poučiť sťažovateľa predtým, než vec vydal, o tom, že nemá povinnosť vec vydať, ak by si vydaním veci spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania (III. ÚS 22/2021). 29. Podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o PZ“) policajt je povinný vykonávať služobný zákrok tak, aby zásah neprekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného jeho služobnou činnosťou. Podľa § 9 ods. 1 zákona o PZ policajt v službe je povinný v medziach zákona vykonať služobný zákrok, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania. V uvedených zákonných ustanoveniach je premietnutá ústavná požiadavka vyplývajúca z čl. 2 ods. 2 ústavy, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Z toho dôvodu bolo podstatné, aby sa krajský súd vysporiadal s tým, či policajti mali oprávnenie na zaistenie (vydanie) veci a či postupovali v zmysle § 89a Tr. poriadku. Ak by sa zistilo, že policajtom bola vydaná vec bez predošlého riadneho poučenia sťažovateľa o zákaze sebaobviňovania, ich postup by bol od počiatku nezákonný a zákonný podklad by nemalo ani vykonávanie akýchkoľvek ďalších úkonov zo strany orgánov činných v trestnom konaní.“

Podľa § 2 ods. 1 Tr. poriadku nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 119 ods. 2 Tr. poriadku za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, previerka výpovede namieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k objasneniu veci. Ide teda o fakty, znalosti a skutočnosti, ktoré sa získavajú z dôkazných prostriedkov. Dôkazné prostriedky sú vymenované v tomto odseku. Ide o takmer vyčerpávajúci výpočet, avšak ako prameň dôkazov sa nevylučujú ani iné dôkazné prostriedky. Podmienkou, aby dôkazom mohlo byť naozaj "všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci", je, aby išlo o dôkazné prostriedky získané zákonným spôsobom, t.j. podľa Tr. poriadku alebo podľa iného osobitného zákona. Ustanovenie § 119 ods. 2 Tr. poriadku zahŕňa inštitút použiteľnosti dôkazov, ktorý vo svojej podstate pracuje s dvomi základnými prvkami. Predovšetkým musí byť dôkaz získaný z dôkazných prostriedkov podľa Trestného poriadku alebo osobitného zákona a následne musí byť pre dané konanie použiteľný z hľadiska náležitého objasnenia veci najmä vo vzťahu k prvkom uvedeným v § 119 ods. 1 Tr. poriadku.

V danej trestnej veci je zo zápisnice o vydaní veci zo dňa 27.09.2020 bezpochyby zrejmé, že XXXXX bol najskôr vyzvaný na vydanie veci podľa § 89 ods.1 Tr. poriadku a až následne poučený o zákaze sebaobviňovania.

Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že postup policajtov vykonávajúcich hliadkovú službu, bol v dôsledku chybného postupu pri poučovaní a následnej výzve na vydanie veci, nezákonný. Na tejto skutočnosti nič nemení ani fakt, že predmetný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý sa podrobne zaoberal otázkou poradia poučovania pri vydávaní veci bol vydaný až 21.12.2021.

Ako ďalej vyplýva z predmetného nálezu Ústavného súdu SR, bod 32: „Doktrína „plodov z otráveného stromu“ pochádza z prostredia common law a je konkrétnym prejavom „Exclusionary Rule“, čo je pravidlo, striktne formálne vylučujúce použitie určitých dôkazov získaných štátnymi orgánmi nezákonným spôsobom (nezákonné obmedzenie osobnej slobody a slobody na ochranu súkromia, porušenie zákazu sebaobvinenia – štvrtý dodatok Ústavy Spojených štátov). Za metaforickým názvom tejto doktríny stojí sudca F. F., ktorý ho prvýkrát vyslovil vo veci *Nardone v. Spojené štáty americké* (308 U.S. 338, 341 (1939)). Použitá metafora je zrejmá: ak je strom (zdroj dôkazov) kontaminovaný, jeho plody (dôkazy) obsahujú rovnakú kontamináciu a môžu zabiť svojho konzumenta (súd). Rovnako je uvedený princíp etablovaný aj v judikatúre ESĽP (napr. *Jalloh v. Nemecko*, sťažnosť č. 54810/00), z ktorej ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti štandardne vychádza. Mierne uvoľnenie v aplikácii tejto doktríny bolo formulované v rozsudku vo veci *Gäfgen v. Nemecko* (sťažnosť č. 22978/05), kde ESĽP pripustil možnosť použitia niektorých dôkazov, ktoré boli získané v súvislosti s porušením čl. 3 dohovoru. Uviedol však, že v každej veci je potrebné hodnotiť spôsob získania dôkazu, ako aj závažnosť spáchaného činu. Inak povedané, prípustnosť „problematického dôkazu“ môže byť vyvážená len záujmom na potrestaní páchatela závažného trestného činu. Aj v takýchto prípadoch však existujú typy dôkazov, ktoré nie sú za žiadnych okolností akceptovateľné (priznanie pod ťarchou donútenia), pričom je dôležité, aby, ak sa použijú, ich úloha nebola v konaní zásadná a kľúčová (k tomu pozri *HERCZEG, J. K otázke použiteľnosti protiprávne získaných dôkazov*; *Justičná revue*, 62, 2010. č. 3, s. 364 – 377). Podstatou popísanej doktríny teda je, že všetky dôkazy, ktoré boli získané nezákonne, musia byť vylúčené, pričom nie je prípustné ani využitie ďalších dôkazov, ktoré boli získané priamo alebo nepriamo, ako výsledok nezákonného zatknutia, prehliadky, výsluchu a pod. (II. ÚS 828/2016). Ich využitie síce vo výnimočných

prípadoch možné je, no nesmie ísť o dôkazy nosné. Ústavný súd akcentuje, že samotný dôkaz (hoci aj získaný nezákonne) ešte nie je sám osebe zásahom do základných práv. Povahu problematickú z hľadiska rešpektovania základných práv a slobôd nadobúda až tým momentom, keď sa stane neoddeliteľnou súčasťou skutkovej mozaiky prejednávanej veci. Až vtedy možno dospieť k záveru, že nezákonnosť dôkazu sa negatívne prejavila na chránenej sfére sťažovateľa. Okrem zákonnosti dôkazu je preto nevyhnutné vždy skúmať aj jeho reálny dopad na povahu zásahu do základných práv, pričom ak je tento dopad minimálny, resp. nepodstatný (pretože existuje dostatok iných dôkazov), na to, aby bol sťažovateľ obvinený, odsúdený, resp. vzatý do väzby a pod., potom niet dôvodu zásahový výsledok eliminovať. Povedané poeticky, jed sa z kmeňa reálne musí dostať do plodu.“

Základom trestno-právnej zodpovednosti je spáchanie predmetného prečinu, t.j. naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty prečinu, po formálnej ako aj po materiálnej stránke. Formálnu stránku pritom tvoria typové znaky skutkovej podstaty prečinu charakterizujúce objekt, objektívnu stránku, subjekt, subjektívnu stránku a protiprávnosť.

Podľa § 171 ods. 2 Tr. zákona sa prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi dopustí ten, kto neoprávnene prechováva pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor vo väčšom rozsahu.

Podľa § 135 ods. 1 Tr. zákona sa prechovávaním omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora pre vlastnú potrebu sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor v množstve, ktoré zodpovedá najviac trojnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú spotrebu.

Podľa § 135 ods. 2 Tr. zákona sa prechovávaním omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora pre vlastnú potrebu vo väčšom rozsahu sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor v množstve, ktoré zodpovedá najviac desaťnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú spotrebu.

S poukazom na vyššie uvedené je zrejmé, že XXXXX mal pri sebe okrem iného aj zakázanú látku, avšak v dôsledku absencie zákonného zaistenia tejto látky, nie je možné túto brať ako dôkaz svedčiaci v jeho neprospech. Vzhľadom na uvedené je nutné konštatovať, že v prípravnom konaní nebol produkovaný žiadny ďalší dôkaz preukazujúci odôvodnené podozrenie obvineného zo spáchania trestného činu, následkom čoho musí byť dané trestné konania zastavené.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Na základe týchto okolností je zrejmé, že skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie sa ako taký stal, avšak nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom k vyššie uvedenému bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo

výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Mgr. Peter Cabúk
prokurátor